

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

ZĘSTOCHOWSKI

SPÓŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
JSCOWYM ORAZ ZABĘGIA DĄBROWSKIEGO.

№ 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

en na stronicy 4-ej.

Cena 3 kop.

antów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

КВИТАНЦИЯ.

Отпечатанный без предвари-
тельной цензуры № 19 газеты
"Gazeta Częstochowska" заключаю-
щий в себя 1 печатный
лист доставлен ко мне в кан-
целярию.

1910г.

Полнеймейстер
города Ченстохова

Uward

leja № 43.

W. Krzemińskiego (Najstarszy w Królestwie)
Od środy 28 do piątku 30 września (łącznie)

rtystyczny program!

stwo Chrześcijan (dramat z czasów Nerona); **Prze-**
); Wycieczka do Bretanii (zdjęcia z natury w ko-
A. Puszkina (sceny wykonane przez słynnych arty-
(komiczny); **Truony do złapania** (komiczny); **Nie**
(komedia artystyczna w kolorach).

LAMUT komedia w 1 odsł. Reż. W. Kisielewski.

W Kalioskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Szczegóły w afiszach i programach.

REDAI
War
T
pis
lor
stó

R. Trawńskiego
przeniesiony został
do domu Towarz Pożyczk. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

RESTAURACJA Wacława ŚWIDERSKIEGO
Telefon № 132.
zawiadamia Szanowną Publiczność, iż z dniem 1 Października
zacznie koncertować kapela
International pod dyrekcją
Johana MAŁEJCZKA
Z szacunkiem W. Świdorski.

Dr. BEM
ul. Sw. Barbary Nr. 2 w Częstochowie,
przyjmuje od 8 do 9½ rano i od 3
do 5 po południu. Choroby wewnętrz-
ne, dzieci i weneryczne. 1378

LECZNICA
chorób zębów i jamy ustnej
M. PUCHAŁSKIEGO
w Częstochowie III aleja. 57 wprost ko-
ścioła po Margawit. Zarządzający lekarz
d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje
codziennie od 8 rana do 8 wieczór

Pierwszorzędny w Częstochowie
Zakład fotograficzny
W. Wesółowskiego
II Aleja Nr. 26. róg
Teatralnej

Popierajmy przemysł
swojski, chrześcijański.

"MŁOT"
Biurowo Techniczne
FABRYK
Częstochowa
ul. Dojazd 29
Tel. Nr. 203.

RYDZEWSKI i S-ka
Biurowo Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON № 1.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Egzystuje od 1887 r. Telefon 260
WYKONYWA RZEŻBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

pieczeństwem tem jest zalew Królestwa przez emigrantów żydowskich ze wscho-
du, a nawet z Palestyny, zalew, świa-
domie na nas kierowany. Czas jest o-
patrzeć się póki czas, zjednoczyć, ra-
mię do ramienia i stanąć zwartym mu-
rem, o który się napływająca fala od-
bije.

Ze hasła nasze, wbrew twierdze-
niom faryzeuszów, nie są nawoływa-
niem do żadnej akcji zaczepnej w po-
staci pogromu, to każdy zdolny do lo-
gicznego, a uczciwego rozumowania, z
naszych artykułów pojmie. Pojmie też
każdy, że nam chodzi o wzięcie od
strony przeciwniej cech dodatnich: trze-
źwości, pracowitości, oszczędności i
wytrwałości—a przedewszystkiem ra-
sowej i narodowej solidarności; natomiast
odrzucenie i przeciwdziałanie ich ce-
chom ujemnym, znajdującym wyraz, jak
już pisaliśmy, w kronice kryminalisty-
cznej, w rubryce fałszerstwa wagi, pie-
niędzy, biletów kolejowych i loteryj-
nych, w utrzymywaniu potajemnych kar-
czem i domów rozpusty, w skupywaniu
i sprzedawaniu rzeczy kradzionych i t. d.

Pragnąc wziąć dobre, odrzucić złe,
trzeba przedewszystkiem wiedzieć, co
jest złe, a co dobrem, i czy dzisiejsze
pojęcia o złem i dobrem są właściwe.
Konięciem jest to dlatego, że prócz
rzucających się w oczy swą niemoralną
jaskrawością faktów, utarły się dla róż-
nych pojęć terminy zbyt nieokreślone.
A warte głębszego zastanowienia. Dla-
tego to od pewnego czasu, w chwili
ostatecznie już groźnej, prasa nasza
przystąpiła do przewartościowania o-
wych utartych pojęć i zapatywań.

Jednym z pierwszych obowiązków
jest ocenie działalności żydów w zja-
wiskach lat ostatnich, jakie się odgry-
wały w naszym kraju.
Sprawę tę porusza w ostatnim nu-
merze warszawski „Goniec Wieczor-
ny”, w którym pan T. G. między inne-
mi pisze:
„Wśród przynębiającego zastoju, w
jakim grzęźnie dzisiaj nasze życie zbio-
rowe, dokonywa się jednak praca nad
przeszacowaniem dotychczasowych war-
tości. Kładzie ona kres panowaniu fra-
zesu, oraz użytych komunałów i jest
zapowiedzią nowych kierunków w na-
szej umysłowości — i życiu zbioro-
wem.
„Najnowszym tego objawem jest da-
leko sięgająca zmiana w zapatywaniach
naszych postępówców na rolę Żydów
w naszym społeczeństwie i na ich rzec-
czywisty stosunek do zasad postępow-
nych. Niedawne to czasy, kiedy samo
postawienie podobnej kwestji ściągalo
na głowę śmiałka zarzuty wescznicstwa
i obskurantyzmu, kiedy konwencjonalna
ślepotą na punkcie kwestji żydowskiej
i była najwazniejszym postulatem i głów-
nym sprawdzianem postępu w oczach
jej prawowiernych adeptów. Niema wo-
góle—głosiła doktryna — Żydów i nie-
Żydów, są tylko ludzie, a jakkolwiek
podkreślenie różnicy pomiędzy jednym
i drugim już jest oznaką ciemnoty i
przesądu. Ciemnota stwarza przepaść
pomiędzy jednym żywołem a drugim—
niech światło rozproszy ciemnotę, a sa-
ma przepaść okaże się optycznym złu-
dzeniem.
„Wzięto się do rozpraszania ciemno-
ty i przesądów. Byłoby najlepiej, gdy-
by inteligencja polska oświecała swo-
ich, a żydowska także swoich. Ale rzecz
poszła zgola inaczej.
„Inteligencja żydowska pozosta-
wiła rodzinne masy tradycyjnym
przewodnikom, a wzięli się do tę-
pienia przesądów polskich. I przy
tej robocie okazali się nieubłaga-
nymi terogami nie tylko przesąd-
dów i ciemnoty, ale cennych trady-
cyj polskich i zwycięzów, stano-
wiących część indywidualności

Najlepszy krajowy węgiel z kop. „hr. Renard“
Ceny: dostawa wagonami po cenach hurtowych. Ze składu za ko-
rzec 6-cio pudowy—1 rb. w obrębie miasta.

Niebezpieczeństwo spętania.
— x —
Niezbędny estetyczna moda sukien spętanych jest również niezbyt wygodna, a nawet niezbyt bezpieczna.
Pomijając takie niewygody, jak nie-

możność przejścia przez szerszy rzytok, trudność wsiadania do powozu, lub pojęcia, modne suknie, jak się okazuje, mogą być powodem utraty zdrowia lub nawet życia.
Taki wypadek miał miejsce w tych

dniach w Francji, na wyścigach w Chantilly.
Koni zrzucił jeźdźca i wpadł na publiczność. Stratował 20 osób, w tej liczbie 8 odniosło ciężkie rany. Między niemi znajduje się młoda dama z groź-

nem złamaniem biodra. Tylko wskutek spętania nóg, przez modną suknię, nie mogła się szybko podnieść i wtedy wpadł na nią koń. Życiu jej grozi niebezpieczeństwo.
Nieszczęsna ofiara mody.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziwulski i Lange** w Warszawie.

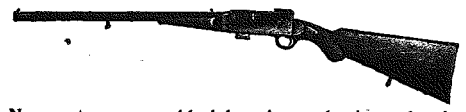
Fabryki: **w Opocznie i Sławiańsku.**

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licołki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

Częstochowa, III Aleja Nr. 48.

Nowo otworzony skład broni, prochu i przyborów **MYŚLIWSKICH**
E. PERKOWSKIEGO
w **CZĘSTOCHOWIE, TRZECIA** Aleja Nr. 48.
Poleca w wielkim wyborze: broń z pierwszorzędných fabryk, dubeltówki, lankastrowski z górnym kluczem, kurki odsakujące ze stalowymi lufami od rb. 23 do 150, bezkurkowe od rb. 45 do 250, oraz wszelkie przybory tylko w wyborowych gatunkach, po cenach nadzwyczaj niskich.
Jako fachowiec i wieloletni zarządzający zakładami puskarskimi L. Niżałowskiego w Warszawie, przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje. 1956—2—2

Częstochowa, III Aleja Nr. 48.

PRACOWNIA
Suteln i kostjumów damskich **KARWOWSKIEJ.**
Przyjmuje mundurki dla pensjonarek
Ul Teatralna Nr. 23 parter
miesz. Nr. 2

1000 MK
w gotówce (500, 300, 200 marek)
za nowe praktyczne i zysk przynosiące
WYKONCZKI

J. Bett & O Berlin S, W. 48. 230

Ból głowy i migrenę
natychniaś usuwa
MIGRENO-NERVOIN
Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w aptekach i składach aptecznych tylko oryginalnych proszków 10 k. szt. Pudełko 1.20 k. 1845 100-17

ZAKŁAD STOLARSKI
J. Błaszczkowskiego
w **CZĘSTOCHOWIE,**
Teatralna Nr. 16. Zestaje przeniesiony od 1-go października na II Aleję Nr. 24 róg Teatralnej. Posiada na składzie meble gotowe przyjmuje roboty budowlane meblowe i odnawianie tyche. 1909 10-8

Podaje do wiadomości iż przed kilku dniami zbiegła kobieta cierpiąca na pomieszenie zmysłów, licząca lat 28, szatyna średnio do wzrostu, Karolina Palusińska z obcięciem włosów. Przy odnalezieniu takowej upraszam o zawiadomienie lub dostawienie do stacji Łazy fabryki cementu „Wysoka” do poszukującego Wojciecha Palusińskiego. Kosztą zwrócić i wynagrodzić. 1958—3—2

SPRZEDAM PIWIARNIĘ
z powodu zmiany interesu. Wiadomość III Aleja № 49 w domu p. Rucińskiego, A. Dziwulskiego. 1981 2—1

Do sprzedania sklep z dewocjami w bukach księży Wiadomość w domu p. Piotrowskiego w sklepie spożywczym Marowska. 1978 3-1

Zginęła karta paszportowa Magdaleny Pikuly wydana przez fabrykę Mottów. 1879 1-1

Okazyjnie tanio dom nowy z dwoma ogrodami do sprzedania. Wiadomość w Gawlikowskiego Browar Bór. 1980 3-1

Z powodu wyjazdu są różne meble do sprzedania Wiadomość ulica Jasnogórska № 42 obok parku. 1977

Do sprzedania magiel prawie nowa z miejscem i wyrobioną klijetką lub bez, z powodu wyjazdu. Wiadomość Aleja III № 66. 1976

Sklep z mieszkaniem odstępuje zaraz w Alejach. Wiadomość w Administracji Gońca. 1984 2—2

Przybiłak się od tygodnia wyjeźdź rasowy u Walentego Krawczyka. 1964 2-2

Sprzedam sklep spożywczy Ul. 7 Kamienic Nr. 9. 1966 3-2

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep spożywczy. Wiadomość w Admin. Gońca 1965 2-2

Z dniem 25 Września Została otwarta kawiarnia z jedzeniami, wydaje śniadania obiady kolacje w każdym czasie na poręce pozostaje z szacunkiem Nr. 9. Miłobajczyk Ul. Krakowska Nr. 9. 1947 3-3

PIEKARNIA 1981—6.

5. Stanisławskiego i E. Makowskiego
w **Częstochowie, II Aleja № 36.**

POLECA

2 razy DZIENNIE
świeże wyborowe pieczywo
Za czystość i dobroć gwarantujemy.

MACZKA
NESTLÉ
MLECZNA
Od przeszło 40-tu lat polecana przez lekarzy całego świata jako idealny pokarm dla dzieci i dorosłych chorych na żołądek. 82—36—1

Piękność to potęga 1749
WERSHOFENSKIE
TORMENTILOWE MYDŁO
na **PIĘGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY** i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie
MYDŁO ks. KNEIPPA
z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietę. Bez tego pod. — fałszyfikaty. Po 40 k. k awalek sprzed. wszyst. apt., skl. ap. i perfumerje.
Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólnica 5, tel. 91-07.

ASTHMA i KATARY
Leczą się proszkiem **ESPIC**
OKGARTAN i PROKUR
Duszność, Kaszel, Zakatarzenie, Nowralgia
Wymagator do nakładania gęstości
jest Najskuteczniejszym środkiem do leczenia: ch. — ob. — guzów oddechowych
Przyjęty w szpitalach francuzkich i zagranicznych. — We wszystkich znacznych aptekach Francji i zagranicą. Sprzedaż hurtowa w Paryżu: 29, ul. Saint-Lazare.
Trzeba wymagać własnoręcznego podpisu na każdej sztuce jak obok.

Skład Apteczny
Wacława Orzeł
przeniesiony został
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej
Do sprzedania Koncesje na **Telefon Administracji „Gońca Częstochowskiego” 258.**
kopalnie węgla
w okolicy Zagłębna i innych miejscowościach Wiadomość Teatralna 24 12 J Polak do 10 rano

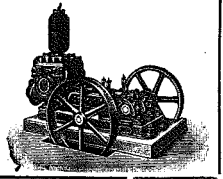
Rohn Zieliński i S-ka

Warszawa

Jerozolimska 117

adr. dla depesz „Rohnzieliński”

Systemu Warthingtona
POMPY pneumatyczne „Neptun”

POMPY elektryczne i transmisyjne
Rury żebrowe. Radjatory.

Przedstawiciel Stanisław Głinsberg.

213 Częstochowa Zawiercie.

Centralna Stacja Elektryczna w **Częstochowie** **Oddział Instalacji**

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, uetawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

SPORT

pismo ilustrowane

poświęcone wszystkim odłamom sportu, wychodzi w Warszawie pod redakcją

ALEKSANDRA DRACA

I i 15 każd. miesiąca z dodatkami w miarę potrzeby.

„SPORT”

zamieszcza najświetlejsze wiadomości z lotnictwa, cyklistyki, wioślarstwa, wyścigów konnych, gier ruchomych i t. p.

„SPORT”

jest jedynym piśmie w Królestwie Polskiem, odzwierciedlającym życie sportowe tak w kraju jak i za granicą.

„SPORT”

ze względu na dobór treści i tanie cenę prenumeraty (rocznie rb. 3 i półrocznie rb. 1 kop. 50) winien znaleźć się w każdym domu polskim.

Redakcja i Administracja „Sporta” w Warszawie — Rruca 9.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnikiem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadestane) k. 50 nekrologi k. 25 Drobnie ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20 **Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej.**